

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. – 5. ročníku jednu hodinu týdně
- žáci se v tomto předmětu učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky
- žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i při práci ve skupině
- pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do sedmi tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem a přírodninami

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Práce s papírem a kartonem

- určování vlastností papíru, rozlišování druhů papíru
- vystřihování, skládání, muchlání, jednoduché kartonážní práce
- ekologické využití starého papíru

2. Práce s textilem

- rozlišování textilií
- šití různými druhy stehů
- využití textilních materiálů při výrobě drobných dekorativních předmětů

3. Práce s modelovací hmotou a keramickou hlinou

- válení, hnětení, vykrajování, zpracování hmoty
- kreativní tvoření dekorativních předmětů

4. Práce montážní a demontážní – konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

5. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

6. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci ve škole i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům poznávat a používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pojmenovávání pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se smysluplně popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při nichž se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost a její výsledky
- učitel taktně umožní každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny, včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům použití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně zacházejí s pracovními pomůckami

Název předmětu: Pracovní činnosti Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce		Ročník: 1.
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY POZNÁMKY
<p>ČSP-3-1-01 umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, skládat a překládat papír ČSP-3-1-01 vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru</p>	Práce s papírem	<p>Pracuje samostatně i ve skupině, při kolektivní práci respektuje individualitu svých spolužáků a snaží se společnou komunikací dosáhnout vytyčeného cíle.</p> <p>Mezipředmětové vztahy : Prv – oslavy svátků během roku, ovoce, zelenina, zdravá výživa, domácnost, pokojové květiny M – základní geometrické tvary ČJ – motivace přečteným textem HV – poslech hudby při práci, podkreslení nálady</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dovede třídit nasbíraný materiál, navlékat ho a aranžovat <p>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu nebo obrázkové předlohy</p>	Práce s drobným materiálem a přírodninami	
<ul style="list-style-type: none"> • umí stříhat textil a nalepit textilií • všimá si vzoru a barev textilie a dle tohoto kritéria kombinuje textilie při práci 	Práce s textilem	
<p>ČSP-3-1-01 pracuje s modelovací hmotou a keramickou hlinou – hněte, válí, vytváří jednoduché útvary</p>	Práce s modelovací hmotou	
<p>ČSP-3-2-01 dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici</p>	Konstrukční činnosti	
<p>ČSP-3-3-01 pozná jednoduché pěstitelské práce – setí, kypření, zalévání, otírání listů... ČSP-3-1-02 naučí se starat o pokojové květiny</p>	Pěstitelské práce	
<p>ČSP-3-4-01 zná základy správného stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</p>	Příprava pokrmů	

Název předmětu: Pracovní činnosti Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce		Ročník: 2
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY POZNÁMKY
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	Práce s papírem a kartonem	Ekologické využití přírodních a již opotřebovaných materiálů při tvorbě nového výrobku Mezipředmětové vztahy : M – geometrické tvary Prv – setí velikonočního osení, zdravá výživa ČJ – inspirace přečteným textem
ČSP-3-1-01 dovede třídít posbíraný materiál, navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat přírodní materiál ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu nebo podle předlohy	Práce s drobným materiálem a přírodninami	
ČSP-3-1-01 umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil, naučí se přední steh (nacvičuje ho na čtvrtce) <ul style="list-style-type: none"> • umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek 	Práce s textilem	
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Práce s modelovací hmotou	
ČSP-3-2-01 dovede sestavovat stavebnicové prvky – umí montovat a demontovat stavebnici	Konstrukční činnosti	
ČSP-3-3-02 zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření ČSP-3-3-01 umí zasít semena – provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstitelské práce	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování ČSP-3-4-01 připraví jednoduchou tabuli pro stolování <ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) 	Příprava pokrmů	

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY POZNÁMKY
<p>ČSP-3-1-01 umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír ČSP-3-1-01 vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru</p>	<p>Práce s papírem a kartonem</p>	<p>Tvoří samostatně i kolektivně. Podpora kreativního myšlení.</p> <p>Mezipředmětové vztahy : M – geometrické tvary PŘ – setí velikonočního osení, zdravá výživa ČJ – inspirace přečteným textem VV – lidové zvyky a tradice</p>
<p>ČSP-3-1-01 dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a po sběru třídít přírodní materiál (plody, semena rostlin, větvičky, šišky, sláma, listy, kamínky, ulity...) ČSP-3-1-01 dovede tvořit i z dalších materiálů (špejle, drátky, krabičky, bužírka, provázky...) ČSP-3-02 pracuje podle slovního návodu nebo dle předlohy</p>	<p>Práce s drobným materiálem a přírodninami</p> <ul style="list-style-type: none"> • určování vlastností materiálů (tvar, barva, povrch, tvrdost...) • seznamování se základními pracovními nástroji a pomůckami, s jejich funkcí a způsobem použití • osvojování si jednoduchých pracovních postupů • vytváření návyku organizace a plánování práce • aranžování prací z přírodnin ve třídě i v přírodním prostředí 	
<p>ČSP-3-1-01 umí navléknout nit do jehly, udělat uzel, stříhat textil, naučí se zadní steh a procvičuje ho</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí slepit textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek • umí přišít knoflíky (dvou i čtyřdírkové) 	<p>Práce s textilem</p>	
<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (užitková, dekorativní keramika)</p>	<p>Práce s modelovací hmotou</p>	
<p>ČSP-3-2-01 dovede sestavovat stavebnicové prvky a díly – umí montovat a demontovat stavebnici ČSP-3-2-01 sestavuje jednoduchý pohyblivý model (mobil)</p>	<p>Konstrukční činnosti</p>	
<p>ČSP-3-3-01 zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření, rozmnožování ČSP-3-3-02 umí zasít semena – provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin • pěstování ze semen v místnosti • pokusy a pozorování, ověřování podmínek života rostlin 	
<p>ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně <p>ČSP-3-4-01 připraví jednoduchou tabuli pro stolování</p> <ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	

DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY POZNÁMKY
<p>ČSP-5-1-01 dovede vyřezávat, děrovat, skládat, polepovat ČSP-5-1-01 vytváří prostorové konstrukce</p>	<p>Práce s papírem a kartonem</p>	<p>Tvoří samostatně i kolektivně. Podpora kreativního myšlení.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • zná základy aranžování a využití přírodnin • dokáže ohýbat, spojovat, svazovat <p>ČSP-5-1-02 je seznámen s prvky lidových tradic a zvyků ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Práce s drobným materiálem a přírodními</p> <ul style="list-style-type: none"> • určování vlastností materiálů (tvar, barva, povrch, tvrdost...) • seznamování se základními pracovními nástroji a pomůckami, s jejich funkcí a způsobem použití • osvojování si jednoduchých pracovních postupů • vytváření návyku organizace a plánování práce 	<p>Mezipředmětové vztahy : M – geometrické tvary Př – zdravá výživa ČJ – inspirace přečteným textem VV – lidové zvyky a tradice</p>
<p>ČSP-5-1-02 zvládá různé druhy stehů – přední, zadní, ozdobný ČSP-5-1-02 učí se přišívat zapínadla ČSP-5-1-03 pracuje s různými textilními materiály (kůže, vlna, plátno...)</p>	<p>Práce s textilem</p>	
<p>ČSP-5-1-03 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (užitková, dekorativní keramika)</p>	<p>Práce s modelovací hmotou</p>	
<p>ČSP-5-2-01 dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky a díly – umí montovat a demontovat stavebnici ČSP-5-2-01 sestavuje jednoduchý pohyblivý model (mobil) ČSP-5-2-02 dovede samostatně pracovat podle slovního návodu i podle předlohy ČSP-5-2-03 udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými) • konstrukční činnosti • práce s návodem 	
<p>ČSP-5-3-02 zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření, rozmnožování ČSP-5-3-01 zná rozdíl mezi setím a sázením ČSP-5-3-01 zná množení rostlin odnožemi a řízkováním ČSP-5-3-03 umí zvolit správné pomůcky, nástroje, nářadí podle zamýšleného druhu pěstitelské činnosti ČSP-5-3-04 udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin • pěstování pokojových rostlin • pěstování ze semen v místnosti • pokusy a pozorování, ověřování podmínek života rostlin 	
<p>ČSP-5-4-03 zná pravidla správného stolování a společenského chování při stolování ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně <ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduchou tabuli pro stolování ČSP-5-4-02 je seznámen s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně ČSP-5-4-04 udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	

Název předmětu: Pracovní činnosti Vzdělávací oblast : Člověk a svět práce		Ročník: 5.
DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY POZNÁMKY
<p>ČSP-5-1-01 dovede vyřezávat, děrovat, skládat, polepovat</p> <p>ČSP-5-1-01 vytváří prostorové konstrukce</p>	Práce s papírem a kartonem	Tvoří samostatně i kolektivně. Podpora kreativního myšlení.
<p>ČSP-5-1-01 samostatně aranžuje a využívá přírodnin, pracuje s různými dostupnými materiály</p> <p>ČSP-5-1-02 využívá prvků lidových tradic</p> <p>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Práce s drobným materiálem a přírodninami</p> <ul style="list-style-type: none"> určování vlastností materiálů (tvar, barva, povrch, tvrdost...) seznamování se základními pracovními nástroji a pomůckami, s jejich funkcí a způsobem použití osvojování si jednoduchých pracovních postupů vytváření návyku organizace a plánování práce 	Mezipředmětové vztahy : M – geometrické tvary ČJ – inspirace přečteným textem VV – lidové zvyky a tradice
<p>ČSP-5-1-02 zvládá různé druhy stehů – přední, zadní, ozdobný, je seznámen s látáním a tkaním, zná rozdíl mezi osnovou a útkem, učí se háčkovat</p> <p>ČSP-5-1-03 pracuje s různými textilními materiály (kůže, vlna, plátno...), volí vhodné pracovní pomůcky</p>	Práce s textilem	
<p>ČSP-5-1-03 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů (užitková, dekorativní keramika, ozdoby, přívěšky), volí vhodné pracovní pomůcky</p>	<p>Práce s modelovací hmotou</p> <ul style="list-style-type: none"> využití dostupných modelovacích materiálů (keramická hlína, modurit...) 	
<p>ČSP-5-2-01 dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky a díly – umí montovat a demontovat stavebnici</p> <p>ČSP-5-2-01 sestavuje jednoduchý pohyblivý model (mobil)</p> <p>ČSP-5-2-02 dovede samostatně pracovat podle slovního návodu, podle předlohy, podle jednoduchého schématu</p> <p>ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne prv. p. při úrazu</p>	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými) konstrukční činnosti práce s návodem, s předlohou, s jednoduchým náčrtem 	
<p>ČSP-5-3-02 zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření, rozmnožování</p> <p>ČSP-5-3-01 zná rozdíl mezi setím a sázením</p> <p>ČSP-5-3-01 zná množení rostlin odnožemi a řízkováním</p> <p>ČSP-5-3-03 umí zvolit správné pomůcky, nástroje, nářadí podle zamýšleného druhu pěstitelské činnosti</p> <p>ČSP-5-3-04 je seznámen s nejčastějšími rostlinami léčivými i s rostlinami způsobujícími otravy a alergie (je varován před rostlinami s halucinogenními účinky)</p> <p>ČSP-5-3-01 umí provádět pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování pokojových rostlin pěstování ze semen v místnosti pokusy a pozorování, ověřování podmínek života rostlin 	
<p>ČSP-5-4-03 zná pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</p> <p>ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>ČSP-5-4-03 připraví jednoduchou tabuli pro stolování</p> <p>ČSP-5-4-02 je seznámen s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně</p> <p>ČSP-5-4-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	

